

Praegune olukord

Inimesed ootavad, et nende sissetulekud vanemas eas oleks 70–90% nende palgast. Riiklik pensionisüsteem ei suuda ka tulevikus pakkuda enam 35-40 protsendist.

Eestis töötab 65aastastest ja vanematest 18%. Nende kogusissetulek on keskmiselt üle 900 euro, mittetöötavate samaealiste pension on 356 eurot.

Üle 55-aastastest osaleb elukestvas õppes alla 5%. Kuigi edaspidi peab töötama kauem, siis muutub tööturg lähikümnenditel nii palju, et inimeste oskused ja teadmised ning tervis ei võimalda neil planeeritava eani töötada.

Kui riik tõstab pensioniiga, siis jääb pension tänases vääringus u samasuguseks kui praegu ca 400 eurot. Kui pensionisüsteem ei muutu, väheneb vanaduspension 2015. aasta 360 euro asemel 2050. aastal 280 euroni.

Uus eakus ehk aastal 2050 võiks

- elukvaliteet eakana sõltuda pigem inimese valikutest, mitte riigist;
- 70aastastest täis- või osakoormusega töötada 60%;
- elukestvas õppes osalemise määr mitte enam sõltuda vanusest;
- mittetöötavate eakate sissetulek moodustada 70% nende varasemast sissetulekust, kusjuures riikliku pensioni osakaal selles on vähenenud oluliselt;
- vanadushaprad eakad ise valida, kas elavad ühiskodus, kommuunis, hooldekodus või oma kodus, sest abivajaduse kulud on kaetud;
- inimestel (sh eakatel) olla mitmekülgsed oskused, nad võiksid töötada mitmel erialal ja kohas ning õppida veel samaaegselt;
- inimesed olla teadlikud vananemisest, selle mõjust ning osata olukorraga kohaneda.

Uue eakuse rahvakogu otsib ideid, kuidas inimesed tulevikus võimalikult kaua ja õnnelikult töötaksid, õpiksid ja elaksid. Rahvakogu keskendub neile lahendustele, mida on vaja riiklikult teha. Rahvakogu teemad on:

- **Kindlustatus** ehk kuidas tagada elamisväärne sissetulek eakana ka edaspidi?
- **Eneseteostus** ehk kuidas tagada, et inimesed õpiks ja töötaks kõrge eani?
- **Tervis** ehk kuidas tagada, et inimesed ei lahkuks enneaegselt tööturult terviseprobleemide tõttu?
- **Kohanemine** ehk mida peaks tegema, et pensionisüsteemi muutused oleksid kõigile lihtsad ja arusaadavad?

Ideid saab esitada uuseakus.rahvaalgatus.ee

Suure mõjuga, asjakohased ja avaliku toetuse saanud ettepanekud saadetakse parlamendile arutamiseks.

Uue eakuse rahvakogu korraldab SA Eesti Koostöö Kogu.